

Op weg naar een veilige LHBTQ+ vriendelijke kerk

Keuzes in de gemeente over hoe om te gaan met broeders en zusters (en gasten) met homo- of transgevoelens of met daarbij aansluitende levensstijl.

Mag iemand met een homorelatie of die in gendertransitie is gegaan gedoopt worden? Deelnemen aan het avondmaal? Een zegen over hun relatie of nieuwe genderidentiteit ontvangen? Lid worden van de gemeente? Een ambt bekleden of een bediening in de kerk vormgeven? Leiderschap uitoefenen?

Sommige gemeenten kiezen ervoor om hier niet over te praten. Misschien uit naïviteit, omdat ze denken dat het voor iedereen in de kerk vanzelfsprekend is. Of uit angst, om een scheuring in hun gemeente te voorkomen. Anderen willen in gesprek gaan, maar waar begin je dan?

Wat voor gemeenten zijn er?

Voor wat betreft de omgang met medegelovigen (of gasten) die één of meer van de LHBTQ+ identiteiten hebben, kunnen we in Nederland vier typen gemeente vinden:

Type A - INCLUSIEVE kerk: Een gastvrije-bevestigende gemeente

Ze bevestigen homorelaties en zegenen homo 'huwelijken' in. Ze erkennen en bevestigen transmannen als mannen en transvrouwen als vrouwen. **Hun Bijbels accent** ligt op Gods onvoorwaardelijke liefde (Joh.3), volledige en volwaardige acceptatie van elke mens binnen de kerk. Ze spreken vaak over vrede, liefde, veelkleurigheid, acceptatie, niet oordelen (Mat.7), ruimte geven, relaties van 'liefde en trouw', 'vrij zijn om te zijn wie je bent'. Ze zien zich als een totaal inclusieve kerk waar iedereen welkom is.

Type B – TOLERANTE kerk: Een gastvrije-zoekende gemeente

Ze zien zich als een open en flexibele gemeente. Over homorelaties en transseksualiteit nemen ze geen standpunt in. Ze zien dit als persoonlijke kwesties. Ze bieden in de gemeente ruimte aan verschillende en soms tegenstrijdige visies. Zulke gemeentes zien zich meer als 'geloofsfaciliteerder' of begeleider van iemands persoonlijk geloof. **Hun Bijbels accent** ligt op het belang van persoonlijke wandel met God, persoonlijk geweten en persoonlijke overtuigingen, en op respectvol en liefdevol omgaan met verschil van inzicht (Rom.14). Het belang van christelijke eenheid in verscheidenheid (Joh.17). Je hoort vaak dat ze er nog niet uit zijn, dat de Bijbel niet duidelijk genoeg is, dat ze in gesprek willen blijven, of hun conclusie is 'we agree to disagree'. Ze praten liever over 'interpretaties' dan over 'waarheid'.

Type C - VEILIGE kerk: Een gastvrije-niet-bevestigende gemeente

Iedereen wordt hartelijk verwelkomd in hun diensten, ongeacht zijn of haar vorm van gebrokenheid. Ze zien genderdysforie en homogevoelens als uitingen van gebrokenheid. Hun prioriteit is om mensen te helpen een ontmoeting met Jezus te hebben. Omgaan met seksualiteit en genderidentiteit (en andere levensstijlkeuzes) komt na bekering, ze hebben met discipelschap te maken. Ze zijn ervan overtuigd dat seksuele intimiteit alleen binnen een huwelijk tussen een man en een vrouw thuishoort. Gods plan voor elk mens als man/vrouw is te zien aan het lichaam dat Hij hem of haar gegeven heeft (intersekse is een vorm van lichamelijke gebrokenheid). **Hun Bijbels accent** ligt op 'waarheid en genade', zoals bij de Heer Jezus (Joh.1). Termen zoals discipelschap, verbondenheid, gehoorzaamheid, zelfverloochening en kruis dragen (Luk.9) komen aan bod.

Ze zijn bereid om in liefde elkaar Gods waarheid voor te houden en elkaar terecht te wijzen (Kol.3). Hun focus ligt op het leren God te vertrouwen, leren van Hem te ontvangen (ook als het anders voelt) en samen heilig met en voor Hem te leven.

Type D - REINE kerk: Een afschermende-niet-bevestigende gemeente

Mensen met een homorelatie of die in transitie zijn, worden meteen en duidelijk veroordeeld wanneer ze binnenkomen. Zoals ze zijn, zijn ze eigenlijk niet welkom. Ze zijn ervan overtuigd dat ze door hen in hun diensten welkom te heten, delen in hun zondige manier van leven. Eerst moeten ze hun zonden erkennen en levensstijl aanpassen. **Hun Bijbels accent** ligt op de zondigheid van de mens (Rom.3), de uitwerkingen van de zondeval, Gods oordeel, gehoorzaamheid en het belang van rein en heilig leven (1Pt.1). Termen zoals kwaad, zonde, gruwel, rebellie, oordeel, besmetting, zuurdeeg komen regelmatig aan bod.

Opmerkingen

- **Type A** (Inclusieve) gemeenten noemen zich soms ook 'veilige kerk'. Ze bedoelen ermee dat niemand moeilijke vragen zal stellen over iemands levensstijlkeuze betreffende seksuele relaties en transeksualiteit. Maar voor je ziel is het geen veilige kerk. Net zoals een stad waarin iedereen de verkeersregels op zijn eigen manier aanpast, geen veilige stad is.
- **Type B** (Tolerante) gemeenten zijn onstabiel. Ze bieden een tijdelijke oplossing, die zich beweegt in de richting van wat de huidige cultuur acceptabel vindt. Ze bewegen zich altijd richting Type A gemeenten.
- **Type C** (Veilige) gemeenten staan voor een grote uitdaging. Ze kunnen deze weg nooit volhouden zonder de liefde en het geduld van de Heer Jezus en de dagelijks kracht van de Heilige Geest. Het zal vaak een rommelige kerk zijn, maar met een duidelijk Bijbelse koers en visie (identiteit), gericht op Gods eer.
- **Type D** (Reine) gemeenten maken dat mensen met homo- of transgevoelens zich veroordeeld voelen, met schaamte rondlopen, onder de radar blijven, uit de kerk gaan of er nooit binnenkomen.

Belangrijk om niet te vergeten

- Het evangelie is goed nieuws, ook op het gebied van seksualiteit, ook voor mensen met homo- en transgevoelens.
- Thomas Cranmer, aartsbisschop van de Anglicaanse kerk, ontdekte 500 jaar geleden dat "Wat het **hart** liefheeft, kiest de **wil** en rechtvaardigt het **verstand**". Dat werkt vandaag ook zo. "Arglistig is het hart, boven alles, ja, ongeneeslijk is het, wie zal het kennen?" (Jer.17:9). Ook rondom dit thema. Daarom hebben we Gods Geest, Gods Woord en elkaar nodig.
- Man of vrouw zijn (ook interseks zijn) is een **fysieke categorie**. Je man of vrouw (of iets anders) voelen is een **psychische categorie**. Een psychische categorie bepaalt nooit een fysieke categorie.
- We groeien naar Christus "door ons in liefde aan de waarheid te houden" (Ef.4:15). We laten onze liefde voor elkaar zien door de waarheid tegen elkaar te spreken. Liefde "verheugt zich over de waarheid" (1Kor.13:6).

Wat voor gemeente willen we zijn?

Een Veilige kerk (Type C) is het model dat het beste bij Gods Woord past, bij het warme open hart van de Heer Jezus en een heilige en rechtvaardige God. Tegelijk is dit gemeentemodel het moeilijkste; het werk eraan is nooit klaar. Om deze koers te varen en een gemeentecultuur van dit type te ontwikkelen, raad ik drie prioriteiten aan. Werk aan:

1. **Liefde**: gezonde en opbouwende relaties, verbondenheid met elkaar.
2. **Waarheid**: gezag van Gods Woord erkennen, duidelijk onderwijs en het ontwikkelen van een visiedocument dat op een passende manier de kenmerken van een Type C gemeente beschrijft.
3. **Structuur**: effectieve pastorale en discipelschapsprocessen voor de hele gemeente.